

SAŽETAK PRESUDE

R.E. protiv UJEDINJENE KRALJEVINE PRESUDA OD 27. LISTOPADA 2015. ZAHTJEV BROJ 62498/11

Povreda prava na privatni život zbog nepreciznosti zakonskih odredbi o mjerama tajnog nadzora

❖ ČINJENICE

Između 15. ožujka 2009. i 8. svibnja 2010. godine podnositelj je bio uhićen tri puta u vezi s ubojstvom policijskog službenika.

Prema Zakonu o istražiteljskim ovlastima i Pravilniku o provođenju mjera tajnog nadzora dozvoljeno je, u određenim okolnostima, primijeniti mjere tajnog nadzora nad kontaktima pritvorenika i njihovih pravnih zastupnika, medicinskog savjetnika i, u slučaju ranjivih pritvorenika – prikladne odrasle osobe.

Tijekom prva dva uhićenja podnositelja njegovom su odvjetniku dana jamstva da konzultacija s podnositeljem neće biti predmetom tajnih mjera nadzora.

Prilikom trećeg uhićenja policija je odbila dati jamstvo da konzultacije s odvjetnikom neće biti podvrgnute tajnim mjerama nadzora.

Podnositelj je tražio je dopuštenje da takvu odluku policije podnese na razmatranje sudskoj vlasti. Tvrdio je da nisu dovoljno jasno definirane osnove zbog mogu biti naložene tajne mjere nadzora te da nisu dovoljno jasne i precizne smjernice za osiguranje i uništenje informacija razmijenjenih tijekom povjerljivih razgovora. Podnositelju je omogućeno podnošenje odluke na razmatranje sudskoj vlasti. Sud je naložilo da nijedna daljnja konzultacija između podnositelja i njegovog odvjetnika, odnosno podnositelja i njegovog medicinskog savjetnika ne smije biti predmetom tajnih mjera nadzora.

Međutim, sud je ujedno utvrdio da su odredbe Zakona o istražiteljskim ovlastima i pravilnika o provođenju tajnih mjera nadzora dovoljno jasno i precizno definirane.

Pozivajući se na članak 8. Konvencije podnositelj je prigovorio na mogućnost nadzora konzultacija nad kontaktima pritvorenika i njihovih pravnih zastupnika, medicinskog savjetnika i, u slučaju ranjivih pritvorenika – prikladne odrasle osobe.

❖ OCJENA SUDA

U odnosu na pravne konzultacije

Sud se pozvao na obrazloženje svoje presude u predmetu *Kennedy protiv Ujedinjene Kraljevine*¹, u kojem je naveo kako su odredbe domaćeg zakona u kojem se navodi priroda

¹ zahtjev broj 26839/05

kaznenih djela zbog kojih se može odrediti provođenje mjera tajnog nadzora, kategorije osoba koje mogu biti podvrgnute nadzoru, produljenje i obustava mjera dovoljno jasne. Međutim, Sud je naglasio da nadzor nad pravnim konzultacijama predstavlja ekstremno velik stupanj narušavanja prava na privatni život i tajnost dopisivanja, te da posljedično trebaju postojati jednako stroga jamstva za zaštitu pojedinaca od proizvoljnog miješanja u ta prava.

Sud je naveo kako su domaće odredbe u pogledu tajnih mjera nadzora dovoljno jasne u pogledu prirode kaznenih djela zbog kojih se može odrediti provođenje mjera tajnog nadzora, kategorije osoba koje mogu biti podvrgnute nadzoru, produljenje i obustava mjera. Nadalje, policija je usvojila smjernice u pogledu sigurnog rukovanja, pohranjivanja i uništenja materijala pribavljenog tijekom provođenja tajnih mjera. Međutim, u vrijeme kad je podnositelj u ovom predmetu bio pritvoren te smjernice još nisu bile na snazi. Stoga Sud nije uvjeren da su odredbe mjerodavnog domaćeg zakona koje su bile na snazi u to vrijeme pružale dovoljna jamstva u pogledu zaštite materijala pribavljenih primjenom tajnih mjera nadzora – posebno u pogledu ispitivanja, korištenja i pohrane tih materijala, mjerama predostrožnosti prilikom dostave materijala drugim strankama te u pogledu okolnosti u kojima snimke mogu ili moraju biti uništene. Stoga je Sud utvrdio da je podnositelju bilo povrijeđeno pravo iz članka 8. Konvencije.

U odnosu na konzultacije između pritvorenika i „prikladne odrasle osobe“

Sud je ocijenio da pritvorenici, za razliku od prava na povjerljivi razgovor s odvjetnikom, nemaju pravo na povjerljivi razgovor s „prikladnom odraslom osobom“, te da ne mogu očekivati jednaki stupanj privatnosti. Sud je ocijenio da domaće zakonodavstvo koje se odnosi na nadzor nad komunikacijom između pritvorenika i „prikladne odrasle osobe“ predviđa odgovarajuća zaštitna jamstva od zlouporabe, i to u vidu odobravanja te mjere, njezine procjene i vođenja evidencija.

Stoga je Sud utvrdio da podnositelju u tom dijelu nije povrijeđeno pravo iz članka 8.

❖ **PRAVIČNA NAKNADA**

1,500 eura - na ime nematerijalne štete

15,000 eura - na ime troškova postupka

Ovaj sažetak izradio je Ured zastupnika Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava. Sažetak ne predstavlja službeni dokument Europskog suda za ljudska prava te ne obvezuje taj Sud.

© Ured zastupnika Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava.